

Expected results of the use of didactic technologies in the process of forming the management culture of teachers in professional colleges: increasing the level of management competence of teachers; improving communication and organizational skills; developing the ability to strategically plan the educational process; optimizing internal interaction in the team and with students; adapting teachers to digital tools for education management.

Key words: *management culture, teacher, professional college, didactic technology, problem-based learning technology, interactive technologies, project-based learning, simulation games, role-playing games, digital didactic technologies*

Стаття надійшла до редакції 20.02.2025 р.

УДК 378.011.3-051:379.8

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2025.35.330955](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2025.35.330955)

ДМИТРО БОЯРСЬКИЙ

ORCID: 0000-0002-8192-9430

Рокитненська гімназія з дошкільним структурним підрозділом виконавчого комітету
Омельницької сільської ради Кременчуцького району Полтавської області

НАТАЛІЯ КОНОНЕЦ

ORCID: 0000-0002-4384-1198

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАШКІЛЬНОЇ РОБОТИ

У статті автори презентують дидактичні умови підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи: формування у майбутніх учителів мотиваційно-ціннісного ставлення до позашкільної роботи; інтеграція теоретичної та практичної підготовки; використання інтерактивних і практико-орієнтованих методів навчання майбутніх учителів; розвиток рефлексивних навичок та самооцінки професійної діяльності; створення умов для самостійної творчої діяльності; використання міждисциплінарного підходу у процесі підготовки до позашкільної роботи; орієнтація майбутніх учителів на цифровізацію позашкільної роботи. Запропоновано дидактичну модель підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи, яку складають п'ять взаємопов'язаних компонентів: цільовий, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольньо-рефлексивний та результативний компоненти.

Ключові слова: *майбутній учитель, школа, позашкільна робота, підготовка, дидактичні умови, дидактична модель*

Постановка проблеми. В умовах реформування української освіти педагог виконує не лише навчальну, а й виховну та розвиваючу функції. Сучасні діти потребують різнопланових форм навчання, де позашкільна діяльність стає важливим фактором розвитку особистості. Батьки та суспільство очікують від учителя ініціативності та вміння організовувати додаткову освітню діяльність з метою розвитку ключових компетентностей учнів. Не викликає сумніву той факт, що позашкільна діяльність сприяє формуванню громадянської, комунікативної, культурної та підприємницької компетентностей школярів, організація гуртків, екскурсій, проектної діяльності допомагає учням здобувати навички XXI століття (критичне мислення, креативність, співпраця).

Нині у педагогічних закладах вищої освіти традиційно акцент робиться на методиці викладання предметів, тоді як організація позашкільної роботи залишається поза увагою. Недостатня підготовка до позакласної роботи призводить до труднощів у молодих спеціалістів, що може знижувати їхню мотивацію та професійну ефективність. Практика засвідчує, що діти краще сприймають знання та виховні ідеї в неформальному середовищі (екскурсії, квести, волонтерські ініціативи), а позашкільна діяльність допомагає враховувати індивідуальні особливості учнів та розвивати їхні таланти. Відтак, майбутні педагоги мають бути готові працювати з різними форматами неформальної освіти, особливо, урахувавши сучасні виклики цифровізації освіти. Використання цифрових технологій у позашкільній освіті (онлайн-гуртки, веб-квести, інтерактивні навчальні платформи) вимагає нових підходів до підготовки вчителя. З огляду на це, важливим завданням є розробка та впровадження дидактичної

моделі підготовки вчителів до позашкільної роботи, що сприятиме підвищенню якості освіти. Водночас, така модель має бути спрямована на формування всебічно розвиненої особистості учня, професійному зростанню вчителя та гармонійному розвитку освітнього середовища в Україні. Актуальність дидактичної моделі підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи зумовлена сучасними викликами освіти, які вимагають від педагога не лише знань предмета, а й умінь створювати сприятливе середовище для всебічного розвитку учнів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ґрунтовне вивчення науково-педагогічного доробку вчених, присвячених різним аспектам підготовки вчителів до позашкільної роботи (О. Антонова, Л. Базильчук, Н. Вересоцька, О. Литовченко, Н. Нікітченко, О. Пильтяй, С. Шалига та ін.) дало змогу констатувати, що у процесі розвитку вітчизняної педагогічної науки позакласна діяльність у школі набула теоретичного обґрунтування та була реалізована на практиці у двох основних напрямках. Перший передбачав масову позакласну роботу, до організації якої традиційно залучалися всі педагоги та вихователі. Другий напрям охоплював спеціалізовані форми позакласної діяльності, такі як гуртки, клуби, секції та студії, де учні займалися відповідно до власних інтересів або за рекомендацією педагогів.

Разом із тим, дидактична модель підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи не була предметом спеціального педагогічного дослідження.

Мета статті – визначити дидактичні умови підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи та розробити дидактичну модель цієї підготовки.

Виклад основного матеріалу. У дослідженні, визначаючи спеціалізовані форми організації позашкільної роботи, ми спираємося насамперед на напрями діяльності шкільних гуртків, окреслені науковцями Інституту модернізації змісту освіти (рис. 1):

Рис. 1. Напрями діяльності шкільних гуртків

Слід відмітити, що спеціалізовані форми організації позашкільної роботи – це структуровані види діяльності, що спрямовані на розвиток знань, умінь та навичок дітей і молоді поза межами загальноосвітнього навчального процесу. Вони можуть охоплювати напрями, презентовані на рисунку 1.

Детальніше спеціалізовані форми організації позашкільної роботи подано на рисунку 2:

Підготовка майбутніх учителів до організації позашкільної роботи вимагає створення спеціальних дидактичних умов, які забезпечують ефективне формування професійних компетентностей і включають методичні, організаційні, технологічні та особистісні аспекти навчання у педагогічних університетах.

У дослідженні визначено такі дидактичні умови (рис. 3):

1. **Формування у майбутніх учителів мотиваційно-ціннісного ставлення до позашкільної роботи.** Ця дидактична умова передбачає, що майбутні педагоги мають усвідомлювати значення позашкільної діяльності для розвитку учнів. На нашу думку, варто впроваджувати **курси, тренінги, семінари**, що демонструють успішні кейси позашкільної роботи. При цьому доцільним є використання методів активного навчання (дискусії, кейс-методи, рефлексивні практики), котрі сприяють розвитку інтересу до позакласної діяльності, до дослідження спеціалізованих форм організації позашкільної роботи.

2. **Інтеграція теоретичної та практичної підготовки, спрямованої на моделювання позашкільних заходів.** Ця дидактична умова передбачає: поєднання **теоретичних знань** (основи педагогіки, методика організації позашкільної роботи) з **практичним досвідом** (стажування, волонтерські ініціативи, проектна діяльність); введення **практичних дисциплін**, що містять моделювання позашкільних заходів, аналіз реальних ситуацій, розробку сценаріїв; організацію партнерської співпраці з освітніми закладами, гуртками, центрами учнівського розвитку для проходження практики тощо.

3. **Використання інтерактивних і практико-орієнтованих методів навчання майбутніх учителів.** Ця дидактична умова передбачає використання методів **кейс-стаді, ігрового моделювання, методу проєктів, соціальних та волонтерських ініціатив**, котрі допомагають студентам вчитися через практику; організацію педагогічних майстерень, тренінгів з організації позашкільної роботи.

4. **Розвиток рефлексивних навичок та самооцінки професійної діяльності.** Ця дидактична умова акцентує увагу на тому факті, що важливо навчати майбутніх учителів **аналізувати власну діяльність**, оцінювати ефективність позашкільних заходів, визначати сильні та слабкі сторони. Передбачає використання **методів рефлексії**: ведення педагогічного щоденника, аналіз відеозаписів власних занять, групові обговорення досвіду організації позашкільної роботи.

1. Гуртки та секції
☐ Науково-технічні (робототехніка, програмування, авіамоделювання тощо). ☐ Художньо-естетичні (музичні, хореографічні, театральні, художні студії). ☐ Спортивні (футбол, боротьба, шахи, легка атлетика тощо). ☐ Еколого-натуралістичні (ботанічні, зоологічні, аграрні гуртки).
2. Клуби за інтересами
☐ Клуби дебатов, журналістики, лідерства; екологічні клуби, волонтерські організації. ☐ Літературні, історичні або мовні клуби.
3. Творчі об'єднання та студії
☐ Театральні студії, вокальні ансамблі, кіностудії, літературні студії, де діти розвивають навички письменництва; художні школи або дизайн-студії.
4. Наукові товариства та секції Малої академії наук (МАН)
☐ Дослідницькі секції з фізики, хімії, біології, математики; інженерно-технічні секції; гуманітарні напрями (правознавство, історія, краєзнавство).
5. Літні та тематичні школи
☐ Літні табори з науковим уклоном (STEM-табір, мовний табір, екологічна школа). ☐ Тренінгові школи (лідерство, підприємництво, мистецтво).
6. Експедиції, туристичні походи та екскурсії
☐ Еколого-краєзнавчі походи, археологічні експедиції; історико-краєзнавчі мандрівки, тематичні освітні екскурсії.
7. Конференції, конкурси та фестивалі
☐ Інтелектуальні конкурси (олімпіади, турніри, конкурси-захисти МАН); фестивалі мистецтв, театральні конкурси, виставки творчих робіт; спортивні чемпіонати та турніри.
8. Волонтерська та соціальна діяльність
☐ Добровільні ініціативи, благодійні акції, екологічні проекти.

Рис. 2. Спеціалізовані форми організації позашкільної роботи

5. *Створення умов для самостійної творчої діяльності.* Ця дидактична умова передбачає надання можливості студентам самостійно розробляти та реалізовувати проекти, гуртки, виховні заходи, а також стимулювання ініціативності та творчості через конкурси педагогічних ідей, студентські конференції, соціальні проекти.

6. *Використання міждисциплінарного підходу у процесі підготовки до позашкільної роботи.* Ця умова реалізується поєднанням знань із психології, соціології, педагогіки, менеджменту для успішного керівництва позашкільною діяльністю; інтеграцією позашкільної роботи з **основною навчальною програмою** (наприклад, реалізація STEM-проектів, екологічних ініціатив, культурно-мистецьких заходів).

7. *Орієнтація майбутніх учителів на цифровізацію позашкільної роботи.* Ця умова передбачає, що майбутні педагоги повинні вміти працювати з різними освітніми платформами та інструментами для організації дистанційних та змішаних форматів позашкільної роботи:

- Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams – для управління позашкільними курсами та гуртками.
- Padlet, Trello – для організації проектної діяльності.
- Zoom, Google Meet – для проведення онлайн-занять, вебінарів та майстер-класів.
- YouTube, TikTok, Instagram – для створення освітнього контенту, залучення учнів до позакласної активності.

Реалізується ця умова насамперед проведенням для студентів онлайн-воркшопів «Цифровізація позашкільної роботи вчителя». Зазначимо, що онлайн-воркшоп ми трактуємо як форму динамічного навчання майбутніх учителів в онлайн-форматі, яке відбувається завдяки їх власній активній роботі під керівництвом викладачів а також стейкхолдерів: вчителів-керівників гуртків, науковців закладів вищої освіти (Боярський, 2023; Кононець, 2024).

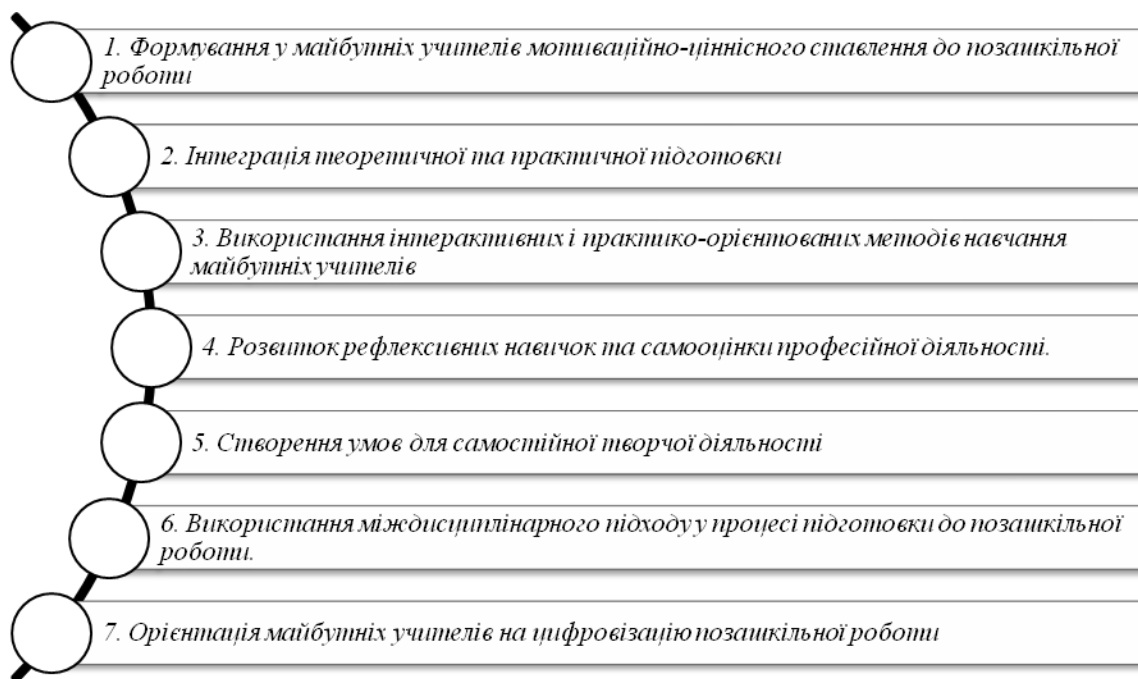

Рис. 3. Дидактичні умови підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи

Забезпечення ефективних дидактичних умов підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи сприяє формуванню професійно компетентного, мотивованого та творчого педагога, здатного впроваджувати сучасні освітні підходи в роботі з учнями.

Методологія дидактичної моделі підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи віддзеркалена у таких наукових підходах:

- компетентнісний підхід (О. Антонова, І. Солошич, В. Одокієнко та ін.);
- ресурсно-орієнтований підхід (В. Жамардй, О. Ільченко, Н. Кононець, В. Мокляк, та ін.);
- практико-орієнтований підхід (Л. Базильчук, О. Башманівський, О. Березюк, О. Власенко, Н. Захарчук, О. Піддубна та ін.);
- стейкголдєрський підхід (М. Гриньова, Н. Кононець та ін.);
- проєктний підхід (R. Cheng, S. Lam, C. Chan та ін.);
- здоров'язбережувальний підхід (М. Гриньова, О. Топузов, Л. Рибалко та ін.)
- лідерсько-управлінський підхід (О. Большая, І. Бояринова, І. Іщенко, О. Жданова-Неділько, С. Нестуля, О. Нестуля та ін.).

Вивчення праць вище зазначених науковців слугувало підставою до змістового наповнення компонентів дидактичної моделі підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи: цільового, змістового, операційно-діяльнісного, контрольно-рефлексивного та результативного (рис. 4).

Рис. 4. Дидактична модель підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи

1. Цільовий компонент (визначення мети підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи; формування професійних компетентностей у сфері позашкільної освіти; розвиток мотивації студентів до роботи в позашкільному середовищі; реалізація дидактичних умов підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи).

2. Змістовий компонент включає:

Теоретичну підготовку (орієнтовні теми, вибіркові дисципліни, курси):

- Основи позашкільної освіти та її роль у всебічному розвитку дітей.
- Методи і форми організації позашкільної діяльності.
- Психолого-педагогічні аспекти роботи з дітьми в позаурочний час.
- Нормативно-правове забезпечення позашкільної освіти.

Практичну підготовку (участь у роботі гуртків, секцій, клубів як асистент або керівник; організація позашкільних заходів (конкурси, екскурсії, фестивалі); взаємодія з закладами позашкільної освіти).

3. Операційно-діяльнісний компонент уміщує: *методи навчання* (проектне навчання (розробка й реалізація позашкільних проєктів); практико-орієнтоване навчання (педагогічна практика у позашкільних закладах); інтерактивні методи (тренінги, майстер-класи, ділові ігри); використання цифрових технологій в організації позашкільної роботи); дидактичні умови підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи.

4. Контрольно-рефлексивний компонент передбачає оцінювання рівня сформованості компетентностей через: аналіз результатів педагогічної практики; проведення рефлексивних занять, обговорення досвіду; самоаналіз і взаємооцінювання майбутніх педагогів.

5. Результативний компонент характеризує: рівень сформованості професійної готовності студентів; вміння організовувати позашкільну діяльність відповідно до потреб дітей; мотивацію до подальшої самоосвіти та вдосконалення у сфері позашкільної роботи вчителя.

Ця модель забезпечує комплексний підхід до підготовки майбутніх учителів, дозволяє їм ефективно працювати в позашкільній сфері та сприяти розвитку дітей у неформальному освітньому середовищі.

Висновки. Таким чином, визначено дидактичні умови підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи: формування у майбутніх учителів мотиваційно-ціннісного ставлення до позашкільної роботи; інтеграція теоретичної та практичної підготовки; використання інтерактивних і практико-орієнтованих методів навчання майбутніх учителів; розвиток рефлексивних навичок та самооцінки професійної діяльності; створення умов для самостійної творчої діяльності; використання міждисциплінарного підходу у процесі підготовки до позашкільної роботи; орієнтація майбутніх учителів на цифровізацію позашкільної роботи.

Запропоновано дидактичну модель підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи, яку складають п'ять взаємопов'язаних компонентів: *цільовий, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольно-рефлексивний та результативний компоненти*; визначено їхнє змістове наповнення.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в інтеграційних процесах різних форм реалізації визначених дидактичних умов та компонентів дидактичної моделі підготовки майбутніх учителів до організації позашкільної роботи, а також у їх експериментальній перевірці.

Список використаних джерел

- Антонова, О. Є. (2014). Залучення старшокласників до науково-дослідної діяльності МАН як засіб розвитку їх дослідницьких здібностей. В кн. *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики*: зб. наук-метод. праць (с. 56-75). Житомир: ФОП Левковець.
- Базильчук, Л. В. (2014). *Підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва до організації позакласної роботи в загальноосвітніх школах*: монографія. Умань: ВПЦ «Візаві».
- Березюк, О. С. (Ред.). (2013). *Дидактична модель професійної діяльності майбутнього фахівця в умовах інноваційного освітнього простору (концептуальний підхід)*: монографія (I частина). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
- Боярський, Д. (2023). Активізація діяльності наукових гуртків у Новій українській школі. *Витоки педагогічної майстерності*, 31, 22-29. Взято з <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/21517>
- Гриньова, М. В., Кононець, Н. В., Дяченко-Богун, М. М., Рибалко, Л. М. (2019). Ресурсно-орієнтоване навчання студентів в умовах здоров'язбережувального освітнього середовища. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 72, 4, 182-193.
- Іщенко, І., Кононець, Н., Жданова-Неділько, О., Большая, О. (2024). Теоретико-методологічні засади майстерності прийняття управлінських рішень. *Витоки педагогічної майстерності*, 34, 100-105. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.318053>
- Кононець, Н. В. (2024). Напрями забезпечення якості підготовки майбутніх менеджерів у контексті стейкхолдерського підходу: педагогіка партнерства. В кн. М. В. Гриньова (Ред.), *Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи*: матеріали I міжнар. наук.-практ. форуму (с. 348-350). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка.
- Кононець, Н., Бояринова, І., Іщенко, І. (2024). Концептуальна модель формування готовності майбутніх освітніх менеджерів до організаційно-управлінської діяльності в умовах цифровізації. *Витоки педагогічної майстерності*, 34, 111-119. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.318055>

- Нестуля, О. О., Нестуля, С. І., Кононець, Н. В. (2021). *Дидактика лідерства: сучасні погляди на формування лідерської компетентності здобувачів вищої освіти*: монографія. Полтава: ПУЕТ.
- Нестуля, О. О., Нестуля, С. І., Кононець, Н. В. (2020). Проектний підхід (project-based learning) до викладання дисципліни «Основи лідерства» для магістрантів спеціальності 011 освітні, педагогічні науки в умовах дистанційного навчання. В кн. *Психологія та педагогіка: історія розвитку, сучасний стан та перспективи досліджень*: збірник наукових робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф. (с. 60-63). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки».
- Cheng, R. W., Lam, S., & Chan, C. (2008). When high achievers and low achievers work in the same group: the role of group heterogeneity and processes in project-based learning. *British Journal of Educational Psychology*, 78 (2), 205-221.
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3, 14, 199-220.
- Kononets, N., Nestulya, S., Soloshych, I., Zhamardiy, V., Odokienko, V. (2021). Investigating the Didactic System of Research Competence Formation for Prospective PE Instructors. *Journal of Research in Medical and Dental Science*, 9, 7, 414-418.
- Topuzov, O. M., Grynova, M. V., Barbinova, A. V., Kharchenko, O. V., & Kononets, N. V. (2021). The model of professional development of natural science teachers of rural schools in the conditions of distance educational process. *Information Technologies and Learning Tools*, 85 (5), 344-359.

References

- Antonova, O. Іe. (2014). Zaluchennia starshoklasnykiv do naukovykh doslidnoyi diialnosti MAN yak zasib rozvytku yikh doslidnytskykh zdibnostei [Involvement of high school students in research activities of the National Academy of Sciences as a means of developing their research abilities]. In *Innovatsii v osviti: intehratsiia nauky i praktyky [Innovations in education: integration of science and practice]*: zb. nauk-metod. prats (pp. 56-75). Zhytomyr: FOP Levkovets [in Ukrainian].
- Bazylchuk, L. V. (2014). *Pidhotovka maibutnikh uchyteliv obrazotvorchoho mystetstva do orhanizatsii pozaklasnoi roboty v zahalnoosvitnikh shkolakh [Preparing future teachers of fine arts for organizing extracurricular work in secondary schools]*: monohrafiia. Uman: VPTs «Vizavi» [in Ukrainian].
- Bereziuk, O. S. (Ed.). (2013). *Dydaktychna model profesiinoi diialnosti maibutnoho fakhivtsia v umovakh innovatsiinoho osvitnoho prostoru (kontseptualnyi pidkhid) [Didactic model of professional activity of a future specialist in the conditions of an innovative educational space (conceptual approach)]* (P. 1). Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka [in Ukrainian].
- Boiarskyi, D. (2023). Aktyvizatsiia diialnosti naukovykh hurtkiv u Novii ukrainskii shkoli [Activation of scientific circles at the New Ukrainian School]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti [Origins of pedagogical skill]*, 31, 22-29. Retrieved from <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/21517> [in Ukrainian].
- Cheng, R. W., Lam, S., & Chan, C. (2008). When high achievers and low achievers work in the same group: the role of group heterogeneity and processes in project-based learning. *British Journal of Educational Psychology*, 78 (2), 205-221 [in English].
- Hrynova, M. V., Kononets, N. V., Diachenko-Bohun, M. M., & Rybalko, L. M. (2019). Resursno-orientovane navchannia studentiv v umovakh zdoroviazbezrehuvalnoho osvitnoho seredovyshcha [Resource-oriented student learning in a health-preserving educational environment]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia [Information technology and learning tools]*, 72, 4, 182-193 [in Ukrainian].
- Ishchenko, I., Kononets, N., Zhdanova-Nedilko, O., & Bolshaia, O. (2024). Teoretyko-metodolohichni zasady maisternosti pryiniattia upravlinskykh rishen [Theoretical and methodological foundations of managerial decision-making skills]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti [Origins of pedagogical skill]*, 34, 100-105. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.318053> [in Ukrainian].
- Kononets, N. V. (2024). Napriamy zabezpechennia yakosti pidhotovky maibutnikh menedzheriv u konteksti steigolderskoho pidkhodu: pedahohika partnerstva [Directions for ensuring the quality of training of future managers in the context of the stakeholder approach: partnership pedagogy]. In M. V. Hrynova (Ed.), *Osnovni tsili stratehii staloho rozvytku: problemy ta perspektyvy [The main goals of the sustainable development strategy: problems and prospects]*: materialy I Mizhnarodnoho naukovy-praktychnoho forumu (pp. 348-350). Poltava: PNPu imeni V.H. Korolenka [in Ukrainian].
- Kononets, N., Boiarynova, I., & Ishchenko, I. (2024). Kontseptualna model formuvannia hotovnosti maibutnikh osvitnikh menedzheriv do orhanizatsiino-upravlinskoi diialnosti v umovakh tsyfrovizatsii [Conceptual model of forming the readiness of future educational managers for organizational and managerial activities in the context of digitalization]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti [Origins of pedagogical skill]*, 34, 111-119. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.318055> [in Ukrainian].
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3, 14, 199-220 [in English].

- Kononets, N., Nestulya, S., Soloshych, I., Zhamardiy, V., & Odokienko, V. (2021). Investigating the Didactic System of Research Competence Formation for Prospective PE Instructors. *Journal of Research in Medical and Dental Science*, 9, 7, 414-418 [in English].
- Nestulia, O. O., Nestulia, S. I., & Kononets, N. V. (2021). *Dydaktyka liderstva: suchasni pohliady na formuvannia liderstoi kompetentnosti здобувачів вищої освіти [Didactics of leadership: modern views on the formation of leadership competence of higher education students]: monohrafiia*. Poltava: PUET [in Ukrainian].
- Nestulia, O. O., Nestulia, S. I., & Kononets, N. V. (2020). Proiektnyi pidkhid (project-based learning) do vykladannia dystsypliny «Osnovy liderstva» dlia mahistrantiv spetsialnosti 011 osvity, pedahohichni nauky v umovakh dystantsiinoho navchannia [Project-based learning approach to teaching the discipline "Fundamentals of Leadership" for master's students of the specialty 011 educational and pedagogical sciences in distance learning conditions]. In *Psykhologhiia ta pedahohika: istoriia rozvytku, suchasnyi stan ta perspektyvy doslidzhen [Psychology and pedagogy: history of development, current state and research prospects]: zbirnyk naukovykh robit uchasnykiv mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (pp. 60-63). Odesa: HO «Pivdenna fundatsiia pedahohiky» [in Ukrainian].
- Topuzov, O. M., Grynova, M. V., Barbinova, A. V., Kharchenko, O. V., & Kononets, N. V. (2021). The model of professional development of natural science teachers of rural schools in the conditions of distance educational process. *Information Technologies and Learning Tools*, 85 (5), 344-359 [in English].

BOYARSKY D.

Rokitna gymnasium with preschool structural subdivision of the executive committee of the Omelnytsky village council of the Kremenchutsky district of the Poltava region, Ukraine

KONONETS N.

Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

DIDACTIC MODEL OF TRAINING FUTURE TEACHERS FOR ORGANIZATION OF EXTRA-SCHOOL WORK

In the article, the authors present the didactic conditions for training future teachers to organize extracurricular work: the formation of motivational and value-based attitudes towards extracurricular work in future teachers; integration of theoretical and practical training; use of interactive and practice-oriented methods of training future teachers; development of reflective skills and self-assessment of professional activity; creation of conditions for independent creative activity; use of an interdisciplinary approach in the process of training for extracurricular work; orientation of future teachers to the digitalization of extracurricular work.

A didactic model of training future teachers to organize extracurricular work is proposed, which consists of five interrelated components: target, content, operational-activity, control-reflective and effective components.

Target component (determining the purpose of training future teachers to organize extracurricular work; forming professional competencies in the field of extracurricular education; developing students' motivation to work in an extracurricular environment; implementing didactic conditions for training future teachers to organize extracurricular work). The content component includes: theoretical training (topics, elective subjects, courses) and practical training (participation in the work of circles, sections, clubs as an assistant or leader; organizing extracurricular activities (competitions, excursions, festivals); interacting with extracurricular education institutions). The operational-activity component includes: teaching methods (project learning (development and implementation of extracurricular projects); practice-oriented learning (pedagogical practice in extracurricular institutions); interactive methods (trainings, master classes, business games); using digital technologies in organizing extracurricular work); didactic conditions for training future teachers to organize extracurricular work. The control-reflective component involves assessing the level of competence formation through: analysis of the results of pedagogical practice; conducting reflective classes, discussing experience; self-analysis and mutual evaluation of future teachers. The productive component characterizes: the level of formation of students' professional readiness; the ability to organize extracurricular activities in accordance with the needs of children; motivation for further self-education and improvement in the field of extracurricular work of the teacher.

Key words: *future teacher, school, extra-school work, preparation, didactic conditions, didactic model*

Стаття надійшла до редакції 13.03.2025 р.